

NYT INDEN FOR FODRING AF SØER OG SMÅGRISE

Gunner Sørensen, SEGES, HusdyrInnovation

ÅRSMØDE FOR SVINEPRODUCENTER
Tirsdag den 28. februar 2017, Gefion

HVAD ER DER AF NYHEDER !

Protein og aminosyrer i sofoder – ny anbefaling fra SEGES
Fodring på italiensk – ekstra foder og energi
Kagemix til søer
Håndfodring omkring faring
Fodring op til faring

DET HANDLER OM FODRING AF DEN DIEGIVENDE SO

Huld ved indsættelse.

Valg af foderblanding, som dækker søernes daglige behov for næringsstoffer.

Foderstrategi.

ENSARTEDE SØER I SAMME HULD VED FARING SIKRES VED

Huldstyring starter i farestalden - der må **ikke** fravænnnes fede søer og rygspæktykkelse (13-15 mm).

God huldstyring betyder lavt foderforbrug.

Huldstyring kan lade sig gøre, men det kræver vilje og indsats fra medarbejderne.

Foderkurver er **individuelle** for hver besætning.
Kun **en person** er ansvarlig for huldvurdering og ændring af foderkurver.

FODRING AF DIEGIVENDE SØER

Huld ved indsættelse.

Valg af foderblanding, som dækker søernes daglige behov for næringsstoffer – fibre og protein/aminosyrer.

Foderstrategi.

EFFEKTIV MÆLKEPRODUKTION

Mælk består af protein, fedt og laktose.

Den "billigste" mælkeydelse opnås, når hovedparten af næringsstofferne kommer fra foderet.
Effektivitet på 78 %.

Soens krop er "buffer" ved for lidt og for mange næringsstoffer i foderet i forhold til forbruget til mælkeproduktionen.
Effektivitet på ned til 58 %.

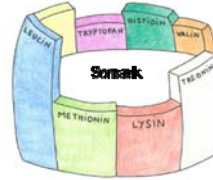
PROTEIN OG AMINOSYRE – HVORDAN HÆNGER DET NU SAMMEN?

Et protein består af 23 forskellige aminosyrer.
 11 af disse aminosyrer er essentielle og skal tilføres via foderet – resten kan dyrene selv fremstille.
 Lysin, treonin og valin er de vigtigste og kan fremstilles syntetisk og tilsættes foderet.
 Ved fordøjelse nedbrydes protein til aminosyrer og inde i dyret genopbygges de til nye proteiner.

PROTEIN OG AMINOSYRER TIL DIEGIVENDE SØER

Minimums norm frem til 2015

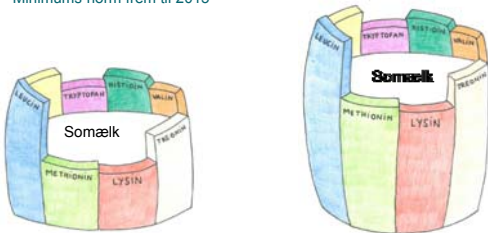

St. ford. pr. FEso	Norm	I procent af lysin
Råprotein, min.	110	-
Lysin	6,6	100
Methionin	2,1	32
Treonin	4,3	65
Tryptofan	1,3	20
Valin	5,0	76

NYE NORMER TIL DIEGIVENDE SØER

Minimums norm frem til 2015

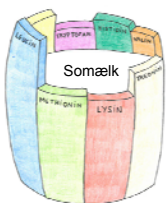

MERE PROTEIN TIL DIEGIVENDE SØER GIVER

- Øget protein/lysin under diegivning
  - > Højere kuldtilvækst – 350 gram pr gris
  - > Lavere væggtab – 3 kg pr so
    - ❖ begrænsning af mobilisering af muskelprotein
    - ❖ men øget mobilisering af fedt

PROTEIN OG AMINOSYRER TIL DIEGIVENDE SØER – NORM 2015

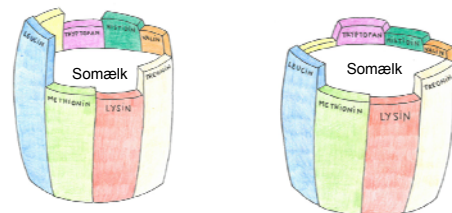

St. ford. pr. FEso	Norm	I procent af lysin
Råprotein, min.	125	-
Lysin	7,7	100
Methionin	2,40	32
Treonin	5,0	65
Tryptofan	1,54	20
Valin	5,85	76

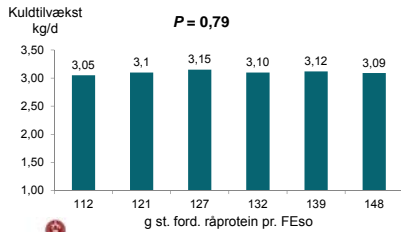
Gælder fra 2 dage efter faring

REDUCERET INDHOLD AF PROTEIN I DIEGIVNINGSFODER

RESULTATER (FORELØBIGE) – GENNEMSNITLIG DAGLIG KULDILVÆKST

ANBEFALING FRA SEPTEMBER 2016

St. ford. pr. FEso	Anbefaling	I procent af lysin
Råprotein, min.	120	-
Lysin	7,7	100
Methionin	2,46	32
Troonin	5,0	65
Tryptofan	1,54	20
Valin	5,4	70

ØKONOMISK BETYDNING AF VSP'S ANBEFALING

Pris ¹	Norm	Opt. vejledning
Kr. pr. 100 FEso	149,0	146,2

¹ Gennemsnitspriser 1/9-2015 til 30/8-2016 anvendt på korn, afsk. sojaskrå og aminosyrer

Besparelse i forhold til NORM uden forventet tab af produktivitet vil være 3 kr. pr. 100 FEso

SEGES'S NORMER FOR PROTEIN OG AMINOSYRER SKAL BRUGES

- Effekt af ekstra protein er størst, når søerne har en høj mælkeydelse
- Mange besætninger ser en stor effekt på fravænningsvægten og vægttabet på søer.
- Nogle besætninger bruger diegivningsfoder til flere staldafsnit, derfor bliver det for dyrt.
- Nogle besætninger ser diarréer blandt pattegrisene og bruger blandinger med 5-10 % lavere indhold af protein/aminosyrer.

TANKER OMKRING FASEFODRING AF DIEGIVENDE SØER (INSPIRERET AF PETER THEIL)

Behov for næringsstoffer pr. dag omkring faring:

- Energi – 3 FEso pr. dag til en so på 250 kg
- SIF råprotein – 310 gram (ikke påvirket af soens vægt)
- Fibre – 500 gram pr. dag.

Behovet dækkes af en blanding med:

- Omkring 100 gram SIF råprotein pr. FEso.

FASEFODRING - HVORDAN

Fortynding af foderet fra indsættelse til 2-3 dage efter faring.

Kan manuelt udføres på flere måder:

- Drægtighedsfoder – hele blandingen
- Proteinfattigt faringsmix – tilskud.

IGANGVÆRENDE AFPRØVNING

Almindelig restriktiv foderkurve efter faring

Kontrol: Diegivningsblanding fra indsættelse til fravæning (125 gram SIF råprotein pr. FEso).

Forsøgsbehandlinger fra indsættelse til tre dage efter faring - derefter diegivningsfoder:

- 3 kg drægtighedsfoder
- 1 kg faringsmix 1 (byg, fedt og mineraler) og 2 kg diegivningsfoder
- 1 kg faringsmix 2 (byg, roepiller, fedt og mineraler) og 2 kg diegivningsfoder

19 |

HVAD HAR VI SET !

- Fortynding af diegivningsfoderet i op til 3 dage efter faring påvirker *ikke* kuldtilvækst og antal fravænnede grise pr. kuld.
- Ingen eller begrænset effekt på diarréfrekvens

20 |

EKSTRA FODER I PERIODEN EFTER FARING

Fodring på italiensk:

1 kg foder ekstra velsmagende foder fra faring til 8 dage efter faring "sætter gang" i de bagerste pletter, så de giver mere mælk og soen kan passe flere grise.

21 |

IGANGVÆRENDE AFPRØVNING

Almindelig restriktiv foderkurve efter faring

Kontrol: Diegivningsblanding fra indsættelse til fravæning (125 gram SIF råprotein pr. FEso).

Forsøgsbehandling fra indsættelse til tre dage efter faring - derefter diegivningsfoder:

- 3 kg faringsmix 3 (kagemix, fiskemel, roepiller, korn, fedt og mineraler)

Forsøgsbehandlinger fra 2 dage før faring til 8 dage efter faring

- + 1 kg smågrisefoder
- + 1 kg hvede
- + 1 kg faringsmix 3 (kagemix, fiskemel, roepiller, korn, fedt og mineraler)

22 |

HVAD HAR VI SET !

- Anvendelse af kagemix blanding i stedet for diegivningsblanding påvirker *ikke* kuldtilvækst og antal fravænnede grise pr. kuld.
- Ekstra foder (smågrisefoder) fra 2 dage før faring til 8 dage efter faring kan være positivt for antal fravænnede grise, men øger også antallet af søer med fødselshjælp

23 |

KONKLUSION OM DIEGIVNINGSFODER

Brug VSP's anbefaling for protein- og aminosyreindhold. Overvej om du og søerne har behov for proteinsænkende fodertilskud.

Der er gevinst med det samme – tungere grise og mindre vægttab på søerne.

24 |

FODRING AF DIEGIVENDE SØER

Huld ved indsættelse.

Valg af foderblanding, som dækker søernes daglige behov for næringsstoffer.

Foderstrategi.

25

SVIN - FEBRUAR

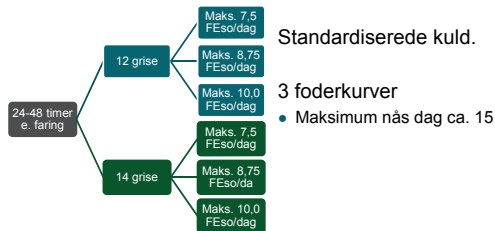
- Søerne skal fodres med 3 FEso pr dag og den sidste fodring skal ligge tæt på farings start.
- Giver hurtigere faringer og færre dødfødte grise

26 | 01-09-2015

SÅDAN BLEV DET UNDERSØGT - TO BESÆTNINGER INDGIK I AFPRØVNINGEN

27

FORELØBIGE RESULTATER - EFFEKT AF KULDSTØRRELSE

Besætning	12	14
Kuldstørrelse	12	14
Fravænnede grise pr. kuld	11,8 ^a	13,6 ^b
Kuldets fravænningsvægt, kg	87,8 ^a	93,5 ^b
Grisens fravænningsvægt, kg	7,44 ^a	6,88 ^b
Kuldtilvækst, kg/dag	2,82 ^a	2,97 ^b
Soens vægttab, kg	16,4 ^a	19,3 ^b
Soens rygspæktab, mm	2,32 ^a	2,86 ^b

28

BESÆTNING 2 - FORELØBIGE RESULTATER

Slutfoderstyrke, FEso/dag	7,5	8,75	10,0
Fravænnede grise pr. kuld	12,6	12,7	12,7
Kuldets fravænningsvægt, kg	90,3	90,8	90,9
Kuldtilvækst, kg/dag	2,87	2,89	2,93
Soens vægttab, kg	23,8 ^a	17,3 ^b	12,4 ^c
Soens rygspæktab, mm	2,93 ^a	2,67 ^a	2,18 ^b

29

HVAD KAN VI LÆRE OM NORMALE SØER?

Mælkeydelsen styres af management, foderets sammensætning og antal grise ved soen. Foderoptagelsen påvirker soens vægtændring, men det ser ud til at søerne kvitterer for 1 FEso ekstra i første diegivningsuge.

Men husk at foderudnyttelsen til mælkeproduktion er 78 % ved lavt vægttab og kun 58 % ved højt vægttab.

30

FODERSTRATEGI I FARESTALDEN HØJTYDENDE BESÆTNINGER

- **Foderstyrken afhænger af antal grise og soens huld**
  - > 9-11 grise: Loft ved 8,0 FEso
  - > 12-13 grise: Loft ved 9,0 FEso
  - > 14 grise: Loft ved 10,0 FEso.
- **Magre søer skal fodres efter ædelyst.**

31 |

HØJ MÆLKEYDELSE SIKRES VED AT

Der indsættes **ensartede søer** i farestalden med en rygspæktykkelse på 16-19 mm.

De **nye normer** for protein og aminosyrer kan anvendes fra indsættelse i farestalden!

Vores bedste søer fravækker 15 grise efter 32 dage og kullet vejer 153 kg

32 |

